

الفضل روزنامہ قادیان

ایڈیٹر: رحمت اللہ خان شاگر

یوم چہار شنبہ

قادیان ۱۱ اپریل۔ سیدنا حضرت امیر المومنین خلیفۃ المسیح اشانی ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز کے تعلق دس بجے صبح کی اطلاع منظر ہے۔ کہ حضور کی صحت اللہ تعالیٰ کے فضل سے اچھی ہے الحمد للہ

حضرت ام المومنین مظلہ العالی کی طبیعت بھی اللہ تعالیٰ کے فضل سے اچھی ہے شہداء اللہ خاندان حضرت خلیفۃ المسیح الاول رضی اللہ تعالیٰ عنہ میں بھی اللہ تعالیٰ کے فضل و کرم سے خیر و عافیت ہے۔

Digitized by Khilafat Library Rabwah

جلد ۳۱ ماہ شہادت ۱۲ یکم ربیع الثانی ۱۳۶۲ ۷ اپریل ۱۹۴۳ نمبر ۸۲

روزنامہ الفضل قادیان یکم ربیع الثانی ۱۳۶۲

خادم صفا کی گرفتاری

”فضل“ میں ملک عبد الرحمن صاحب خادم کی گرفتاری کے تعلق اصحاب کو جو اطلاع دی گئی ہے۔ اس میں یہ تحریر کیا گیا ہے کہ اصحاب کی طرف سے پوٹ کیا جائے۔ میں کوئی شبہ نہیں کہ خادم صاحب کی گرفتاری میں حالات کے ماتحت ہوا ہے۔ وہ وقت درجہ اندویشگاہ میں۔ اور جو حالات گجرات میں پیش آئے ہیں۔ اس کا اثر نہ صرف خادم صاحب کے ہم پیشہ دکلا پر ہی بلکہ پبلک پر بھی نہایت گہرا ہے۔ اور سر شخص محسوس کرتا ہے کہ حکومت برطانیہ کے ماتحت قانون کے ہوتے ہوئے کوئی قانون نہیں۔ اور جن کے سرور دنیا کی عزت جان و مال کی حفاظت اور قیام امن کے تعلق فرائض ہیں۔ اور جس قانون کے ذریعہ سے فرائض منصبی کی ادائیگی مقصود بالذات ہے۔ اس قانون کے ذریعہ سے ایسی صورت پیدا کر دی گئی ہے۔ جس میں کوئی شخص اطمینان کے ساتھ زندگی بسر نہیں کر سکتا یہ احساس گجرات میں نہایت شدید ہے۔ اور بفضل نے جو تحریک احتجاج کے بارے میں کی ہے۔ سبھی ان حالات کے پیش نظر ضرور اتفاق ہوتا۔ لیکن چونکہ جماعت احمدیہ ایک تنظیم کے ماتحت ہے۔ اور نظارت امور عامہ و نظارت خارجہ حکام بالا سے اس امر کے تعلق خط و کتابت کر رہی ہے۔ اس لئے میں سمجھتا ہوں کہ اصحاب کا اندری صورت احتجاجی جلسے کرنا مناسب نہیں۔ بلکہ عیسائی کے اصحاب دعاؤں میں اللہ تعالیٰ سے مدد طلب کریں کیونکہ جو تہذیب آسمان سے آئی ہے۔ اس کا مقابلہ کوئی انسان مضبوط نہیں کر سکتا۔ جو حالات مجھے گجرات سے معلوم ہوئے ہیں۔ اصحاب کی اطلاع کے لئے ذیل میں درج کئے جاتے ہیں۔

کرگئے۔ A.D.M صاحب نے کہا کہ کورٹ انکپلر رپورٹ کرے۔ معلوم ہوا ہے کہ خادم صاحب کو گرفتاری کے وقت سے اب تک تھانہ صدر کی حوالہ میں بند رکھا گیا ہے تیسرے دن مورخہ یکم ۲ کو ۱۱ بجے چودھری اسد اللہ صاحب برسر بخشی منگل سین صاحب پیدار اور کربا نام صاحب پیدار لاہور اس صاحب پیدار چودھری پیدار لاہور پیدار لاہور پیدار لاہور صاحب پیدار D.M صاحب کی عدالت میں گئے۔ اور خادم صاحب کی ضمانت کی درخواست کے تعلق ان سے دریافت کیا۔ D.M صاحب نے درخواست پر کھنکھایا کہ خادم صاحب کو جیسٹریٹ علاقہ کی عدالت میں پیش کیا جائے۔ درخواست بنا فوراً جیسٹریٹ علاقہ مشرق وسطیٰ کی عدالت میں پیش کی گئی۔ اور مذکورہ بالا دیکھا بھی پیش ہوئے۔ اور انہوں نے ریڈیلٹ جیسٹریٹ صاحب سے دریافت کیا کہ وہ جرم بتلایا جائے۔ جس کے ماتحت خادم صاحب کو گرفتاری کیا گیا ہے۔ اور یہ کہ اگر عدالت نے ضمانت نہ لینی ہو تو درخواست ضمانت کو نامعلوم کر دیا جائے۔ مگر عدالت نے سوائے اس کے کوئی کارروائی نہیں کی کہ کورٹ انکپلر کو پورٹ کر نیلے گئے۔ کورٹ انکپلر بھی عدالت میں موجود تھے۔ مگر مقدمہ کی نوعیت بتلانے پر وہ آمادہ نہ ہوئے۔ اور یہ کہتے رہے کہ میں نہیں کہہ سکتا۔ کہ کس جرم کے ماتحت خادم صاحب کو گرفتاری کی گئی ہے۔ علیم عبداللطیف صاحب عارف کی گرفتاری کے بعد دو ہفتے سے پولیس اور متعلقہ عدالت تحقیق کرتا رہا ہے۔ اور اس کے بعد خادم صاحب کی گرفتاری عمل میں آئی۔ مگر کورٹ انکپلر جرم کی نوعیت بتلانے سے قاصر ہیں۔ بالآخر عدالت نے درخواست ضمانت پر کھنکھایا کہ رپورٹ کل پیش ہو۔ چودھری اسد اللہ خان صاحب نے تمام دیکھائے سامنے عدالت کو مخاطب کر کے کہا۔ کہ یہ کورٹ انکپلر صاحب کل بھی رپورٹ

پیش نہیں کریں گے۔ جس پر کورٹ انکپلر صاحب نے کہا۔ کہ ان آپ نبی ہیں۔ چنانچہ کل میں بذات خود گجرات میں موجود تھا۔ اور باوجود اس کے کہ منشی منگل سین صاحب پیدار عدالت میں گئے۔ اور جیسٹریٹ صاحب کو یاد دہانی کرائی۔ مگر کورٹ انکپلر صاحب کی طرف سے کل بھی رپورٹ پیش نہیں ہوئی۔ چودھری اسد اللہ خان صاحب نے مورخہ یکم اپریل ۱۹۴۳ کو صاحب جیسٹریٹ ملاقات کرنے کی کوشش کی۔ مگر انہیں اجازت نہیں دی گئی۔ اور افریق پولیس کے مطالبہ کیا کہ ان کی درخواست ملاقات پر کھنکھایا جائے کہ انہیں ملاقات کرنے کی اجازت نہیں۔ افسران پولیس نے یہ کھنکھائے سے انکار کیا اور کہا کہ زبان جو کھنکھایا ہے حکومت برطانیہ کنستبل ٹیوشنل عدالت سے ملے۔ دستور حکومت ہے۔ جس کا مابہ الامتیا زیہ بتلایا جاتا ہے۔ کہ قواعد و ضوابط کی پابندی ہو۔ اور ان کا جائز استعمال ہو۔ اور یہ کہ قانون کا احترام کیا جائے۔ مگر ضلع گجرات میں موجود ایڈمنسٹریشن کے ماتحت حکومت برطانیہ کے نظام کی حرمت اور پابندی کا یہ حال ہے جو ادھر بیان کیا گیا ہے۔ ناظر امور عامہ

ممبرات لجنہ امار اللہ کو ضروری اطلاع حضرت خلیفۃ المسیح اشانی ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز کے سلطان قدام الاحدیہ مرکز یہ کی طرف سے ہر تین ماہ کے بعد حضرت مسیح موعود علیہ السلام کی کتابوں کا امتحان ہوتا رہا ہے جس کا اعلان الفضل میں ہوتا رہا ہے۔ اس دفعہ حضرت خلیفۃ المسیح اشانی ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز نے امتحان کے لئے ۹۸ صفحوں کا ۲ نمبر کا جو رہا ہے۔ اور ان کی کتاب کا پھر اس کتاب کا امتحان تین حصوں میں تقسیم کیا گیا ہے، کیا اب جو کلمہ تبلیغ ہی تبلیغ ہے۔ اس لئے جماعت احمدیہ کی استعداد کو عموماً اور مہارت کو عموماً امار اللہ مرکز یہ اور مہارت لجنہ امار اللہ ہر دو نجات کا ان امتحانات میں شریک ہے۔ ہر مامور ضروری تاکہ تبلیغ کا فرض

میں کوئی شخص اطمینان کے ساتھ زندگی بسر نہیں کر سکتا یہ احساس گجرات میں نہایت شدید ہے۔ اور بفضل نے جو تحریک احتجاج کے بارے میں کی ہے۔ سبھی ان حالات کے پیش نظر ضرور اتفاق ہوتا۔ لیکن چونکہ جماعت احمدیہ ایک تنظیم کے ماتحت ہے۔ اور نظارت امور عامہ و نظارت خارجہ حکام بالا سے اس امر کے تعلق خط و کتابت کر رہی ہے۔ اس لئے میں سمجھتا ہوں کہ اصحاب کا اندری صورت احتجاجی جلسے کرنا مناسب نہیں۔ بلکہ عیسائی کے اصحاب دعاؤں میں اللہ تعالیٰ سے مدد طلب کریں کیونکہ جو تہذیب آسمان سے آئی ہے۔ اس کا مقابلہ کوئی انسان مضبوط نہیں کر سکتا۔ جو حالات مجھے گجرات سے معلوم ہوئے ہیں۔ اصحاب کی اطلاع کے لئے ذیل میں درج کئے جاتے ہیں۔

خلافت کا نظام مذہب کے دائمی نظام کا حصہ ہے

خدا کی ازلی تقدیر کا ایک زبردست کرشمہ

(حضرت میرزا بشیر احمد صاحب ایم۔ اے کے قلم سے)

۰۰ (۲) ۰۰

حضرت مسیح موعود علیہ السلام بھی چونکہ دنیا میں ایک عظیم الشان مشن لیکر مبعوث ہوئے تھے اور اپنے مقام کے لحاظ سے آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کے نکل و بروز کا مل تھے۔ حتیٰ کہ آپ نے ان کے مقام اور کام کے پیش نظر فرمایا **يُذِ قُنْ مَعِي** یعنی تیری میری مسیح موعود میرے ساتھ میری قبر میں دفن ہوگا۔ یعنی آخرت میں اُسے میری صحبت حاصل ہوگی۔ اور اُسے میرے ساتھ رکھا جائیگا اسلئے ضروری تھا کہ آپ کے خداداد مشن کی تکمیل کے لئے بھی آپ کے بعد خلافت کا نظام قائم ہو۔ چنانچہ آپ نے اپنی کتب اور ملفوظات میں متعدد جگہ اس نظام کی طرف اشارہ کیا ہے۔ بلکہ آپ کے بہت سے الہامات میں بھی اس نظام کی طرف اشارات پائے جاتے ہیں۔ مگر میں اس جگہ اختصار کے خیال سے صرف ایک الہام پر اکتفا کرتا ہوں اور یہ وہ عبارت ہے جو آپ نے اپنے زمانہ وفات کو قریب محسوس کر کے اپنے متبعین کیلئے بطور وصیت تحریر کی۔ آپ فرماتے ہیں:-

وہ خدا کا حکام سمجھے فرماتا ہے کہ... وہ اس سلسلہ کو پوری ترقی دے گا۔ کچھ میرے ہاتھ سے کچھ میرے بعد۔ یہ خدا تعالیٰ کی سنت ہے اور جب سے کہ اس نے انسان کو زمین میں پیدا کیا۔ ہمیشہ اس سنت کو وہ ظاہر کرتا رہا ہے کہ وہ اپنے نبیوں اور رسولوں کی مدد کرتا ہے اور ان کو غلبہ دیتا ہے... اور جس راستبازی کو وہ دنیا میں پھیلانا چاہتے ہیں۔ اس کی ٹھمریزی اپنی کے ہاتھ سے کر دیتا ہے۔ لیکن اس کی پوری تکمیل ان کے ہاتھ سے نہیں کرتا۔ بلکہ ایسے وقت میں ان کو وفات دے کر جو بظاہر ایک ناکامی کا خوف اپنے ساتھ رکھتا ہے... ایک دوسرا ہاتھ اپنی قدرت کا دکھاتا ہے اور ایسے اسباب پیدا کر دیتا ہے جن کے ذریعہ سے وہ مقاصد جو کسی قدر ناکام رہ گئے تھے۔ اپنے کمال کو پہنچتے ہیں۔ غرض وہ دو قسم کی قدرت ظاہر کرتا ہے۔

(۱) اعلیٰ خود نبیوں کے ہاتھ سے اپنی قدرت کی طرح ہو گئے۔ تب خدا تعالیٰ نے حضرت ابوبکر صدیقؓ کو کھڑا کر کے دوبارہ اپنی قدرت کا نمونہ دکھایا اور اسلام کو نابود ہونے سے بچا دیا۔ اور اس وعدہ کو پورا کیا جو فرمایا تھا کہ **وَلْيَكُنْ لَهُمُ الْيَوْمَ الذِّكْرُ الَّذِي اسْتَضٰى لَهُمْ وَلْيُبَدِّلْ لَهُمُ الْيَوْمَ الذِّكْرَ الَّذِي اسْتَضٰى لَهُمْ** یعنی خوف کے بعد پھر ہم ان کے پیر چا دیں گے... ایسا ہی حضرت موسیٰ علیہ السلام کے وقت ہوا۔... ایسا ہی حضرت عیسیٰ علیہ السلام کے ساتھ معاملہ ہوا۔... سو اسے عزیز و جبکہ قدیم سے سنت یہی ہے کہ خدا تعالیٰ دو قدر میں دکھلاتا ہے تا محالوں کی آدھوٹی خوشیوں کو پامال کر کے دکھلا دے۔ سو اب ممکن نہیں کہ خدا تعالیٰ اپنی قدیم سنت کو ترک کر دے۔ اسلئے تم میری اس بات سے جو میں نے تمہارے پاس بیان کی یعنی میری وفات کے قریب ہونے کی خبر غمگین مت ہو۔ اور تمہارے دل پریشان نہ ہو جائیں۔ کیونکہ تمہارے لئے دوسری

قدرت کا دکھانا بھی ضروری ہے۔... میں خدا کی طرف سے ایک قدرت کے رنگ میں ظاہر ہوا اور میں خدا کی ایک مجسم قدرت ہوں اور میرے بعد بعض اور وجود ہوں گے جو دوسری قدرت کا مظہر ہوں گے۔ (رسالہ الوصیت)

یہ عبارت جس صراحت اور تعبیر کے ساتھ نظام خلافت کی طرف اشارہ کر رہی ہے وہ محتاج بیان نہیں اور یہ عبارت بطور وصیت کے لکھی گئی جب کہ حضرت مسیح موعود علیہ السلام نے خدا سے قرب وفات کی خبر پا کر اپنے بعد کے نظام کے بارے میں اپنی جماعت کو آخری نصیحت فرمائی اور غیر متعصب شخص آسانی کے ساتھ سمجھ سکتا ہے کہ اس عبارت کے مندرجہ ذیل باتیں ثابت ہوتی ہیں:-
اول۔ خدا تعالیٰ انبیاء کے کام کی تکمیل کے لئے دو قسم کی قدرت ظاہر فرماتا ہے۔ ایک خود نبیوں کے زمانہ میں اور دوسری ان کی وفات کے بعد تاکہ ان کے مشن اور ان کی جماعت کو ایک لمبے عرصہ

وان المساجد فلا تدعوا مع الله احدا

(از حضرت میرزا محمد اسماعیل صاحب)

یو اے جنگ آنا اثواب جواؤں پر
مساجد یہ خدا کی ہیں کہ تھو خدائے لندن کے
کہ مسجد میں بھی پانچوں وقت تہا ہے یہی چڑھا
خدا کے ذکر سے زیادہ ہے ان میں ذکر شکر کا

Digitized by Khilafat Library Rabwah

جماعت ہائے ضلع لائل پور کا سالانہ جلسہ

جماعت ہائے ضلع لائل پور کا سالانہ تبلیغی جلسہ ۱۰-۱۱ اپریل کو منعقد ہوگا۔ ۱۱ اپریل کو ایک مذہبی کانفرنس زیر صدارت خان صاحب حاجی حافظ سردار نظام الدین صاحب لکھنؤی۔ ایس۔ ڈی۔ لوگوبیہ ٹیکسٹ بک کے عامل ڈی۔ جی۔ گنپت صاحب لائل پور منعقد ہوگی جس میں مجھے میرا نائب کیوں پایا ہے اس کے موضوع پر مختلف مذاہب کے نمائندے اظہار خیالات کریں گے۔ پروگرام حسب ذیل ہے:-
(۱) جمہوریت۔ آمریت۔ اشتراکیت اور اسلامی فائیت۔ حضرت صاحبزادہ میاں میر احمد صاحب پرنسپل جامعہ اسلامیہ قادیان (۲) موجودہ جنگ کے متعلق پیشگوئیاں۔ جناب چودھری اسد اللہ خان صاحب بیر سٹریٹ لائل پور
(۳) احادیث اور حدیث اسلام۔ مولانا ابوالعطا صاحب سابق مبلغ بلاد عربیہ
(۴) ہندو مسلم اتحاد۔ جناب شیخ بشیر احمد صاحب ایڈوکیٹ لاہور
(۵) موجودہ زمانہ اور ضرورت ایم۔ مولوی عبدالقادر صاحب مولوی فاضل مسیح سہلہ احمدیہ
(۶) دور حاضر میں مسلمانوں کو آنے کے ذرائع۔ جناب قاضی محمد نذیر صاحب مولوی فاضل ونشی فاضل مبلغ سہلہ
(۷) احمدیت کے متعلق غلط فہمیاں کا ازالہ۔ جناب ملک عبدالرحمن صاحب خادم ایل۔ ایل۔ بی پیڈر گریٹ
(۸) کلمات خاتم النبیین۔ جناب مولانا ابوالعطا صاحب فاضل
اخلاص شیخ پورہ سرگودھا اور جنگ کے احباب کے خاص طور پر توجہ کی جانی ہے کہ وہ زیادہ سے زیادہ قراؤں میں شمولیت فرما کر جلسہ کی رونق کو دو بالا کریں گے۔ موجودہ حالات میں مہذبہ ریش کا انتظام ہی جماعت کے ذمہ ہوگا۔ حضرت صاحبزادہ شیخ مرزا شریف احمد صاحب بھی اس موقع پر تشریف لائیں گے۔ راہ احمدیہ کیلئے

یہاں پر ایک مذہبی کانفرنس منعقد ہوگی جس میں مختلف مذاہب کے نمائندے شرکت کریں گے۔ اس موقع پر میرا نائب کیوں پایا ہے اس کے موضوع پر مختلف مذاہب کے نمائندے اظہار خیالات کریں گے۔ پروگرام حسب ذیل ہے:-

Digitized by Khilafat Library Rabwah

ہمارا اولین سر

اس بات سے کوئی شخص احمدی انکار نہیں کر سکتا۔ کہ احمدیت کے عظیم الشان مقاصد کو پیش نظر رکھتے ہوئے ہمارا یہ اولین فرض ہے کہ ہم اپنے بچوں کے دلوں میں بچپن سے ہی

بانی احمدیت میرا سلام کی محبت پیدا کریں۔ شعبۂ اطفال کی طرف سے ایک کتاب اخلاق احمد کے نام سے شائع کی گئی ہے۔ جس میں حضور کے اخلاق دین کے لئے حضور کا جوش اور غیرت اور خدمتِ خلق

کے لئے حضور کا جذبہ وغیرہ کا ایک مختصر سا نقشہ کھینچا گیا ہے۔ شعبہ ہذا اپنے بچوں کے حقیقی خیر خواہ والدین۔ پریذیڈنٹ صاحبان قیامی زعماء اور مربیان حضرات سے متمسک ہے کہ وہ اطفال کو اخلاق احمد کے امتحان میں جو ۱۲ اپریل کو ہر گزاش کی کتاب چھپ چکی ہے۔ مستحق اطفال خدام الامام احمدیہ مکرملیہ

اکسپریٹ اسقاط کا لاشان علاج ہے قیمت ۱۰
تولہ نمک کھل خوراک گیارہ تولہ گیارہ روپے
طبیعیہ عجائب کھڑا قادیان

شبا کن

لمبریا کی کامیاب دوا

کونین خالص تولتی نہیں۔ اور اگر ملتی ہے تو پندرہ سولہ روپے ادویہ۔ پھر کونین کے استعمال سے بھوک بند ہو جاتی ہے۔ سر میں درد اور جگر پیدا ہو جاتے ہیں۔ گلہ خراب ہو جاتا ہے۔ جگر کا نقصان ہوتا ہے۔ اگر ان امور کے بغیر آپ اپنا یا اپنے عزیزوں کا بخار تارنا چاہیں تو شبا کن استعمال کریں۔

قیمت یکصد قروش ۱۰ پیاس قروش ۱۰
ملنے کا پتہ۔ دواخانہ خدمت خلق قادیان

آپ کو اولاد زینہ کی خواہش ہے

حضرت خلیفۃ المسیح اول رضی اللہ عنہ کا فرمودہ نسخہ جن عورتوں کے ہاں لڑکیاں ہی لڑکیاں پیدا ہوتی ہوں۔ ان کو شروع سے ہی دوائی فضل الہی دینے سے تندرست لڑکا پیدا ہوتا ہے قیمت پندرہ روپے مکمل کورس مناسب ہوگا۔ کہ لڑکا پیدا ہونے پر ایام رضاعت میں ماں اور بچہ کو اکھڑا لگایا جائے جن کا نام ہمدنسواں ہے دیکھ جائیں تاکہ بچہ آئندہ مہلک بیماریوں سے محفوظ رہے۔ ملنے کا پتہ

دواخانہ خدمت خلق قادیان پنجاب

تاریخہ و سیرت ریلوے

سفر کرنے والی پبلک کی اطلاع کے لئے اعلان کیا جاتا ہے۔ کہ یکم اپریل ۱۹۳۷ء سے مری کے لئے چھ ماہ کے ریل اور سڑک کے مشرکہ و سیرت (پہلے دوسرے درجہ) اور تیسرے درجہ کے لئے (مندر و سیرت) ٹکٹوں سے جاری کئے جائیں گے۔ فیروز پور چھاؤنی جالندھر چھاؤنی۔ ساہیوال لائل پور دربارہ۔ وزیر آباد۔ ملتان چھاؤنی (برائے لاہور)۔ پشاور چھاؤنی۔ سیالکوٹ چھاؤنی۔ ان ٹکٹوں کو تاریخ فروخت کے چھ ماہ بعد تک یا ۳۰ نومبر ۱۹۳۷ء تک (ان دونوں میں جو بھی پہلے آئے) استعمال کرنے کی اجازت ہوگی۔ مزید تفصیل ٹکٹوں کے بارے میں ریلوے کے جنرل منیجر تاریخہ و سیرت ریلوے لاہور

ماوا سبک داری کے لئے نفع مند تجارت کا سرچا

سفر کی موقعہ میں سنے لاہور میں بڑے پیمانے پر ایک کارخانہ لہجہ کے کام کا بنایا ہے۔ جس میں ۳۴ بڑے تھوڑے (دوران) ورنی فی عدد قریباً ۱۰ پیسہ اور گیارہ عدد آہنی خالص اور لٹل شیل کے اوڑے ورنی فی عدد قریباً ۱۰ پیسہ تا دامن اور تین اعلیٰ انچکے جن میں سے ہر ایک تین چار دوکانوں کو ہوا دے سکتے ہیں۔ کثیر مقدار میں دستی ہارے اور تھوڑے اور گہرے تمام قسم کے ضروری اشیاء سامان موجود ہیں۔ بعض حالات کے ماتحت میں کسی دیا تدار اور سرمایہ دار کاروبار کی صورت کو لاہور قادیان میں رکھ کر اپنا حصہ دار بنانا چاہتا ہوں۔ یہ تمام سامان مذکور فروخت کر دینا چاہتا ہوں۔ خواہشمند اجاب خاک کو ملے یا دیگر خط و کتابت سے فیصلہ کریں۔ تاکہ یہ سیرت ہی موقعہ سے نکل نہ جائے۔ خاک و شیشہ پیریز پیریز میں منسلک کرنا دیا جائے۔

قادیان میں ایک جدید محلہ کی تجویز

زمین خریدنے والے خواہشمندوں کے لئے خوشخبری

کچھ عرصہ سے قادیان میں قابل فروخت کئی ارضی قریباً ختم ہو چکی ہے۔ مگر اس کے مقابل پر باوجود قیمتوں میں اضافہ ہونے کے زمین خریدنے والے متعلق دوستوں کی خواہش دن بدن ترقی کر رہی ہے۔ اس صورت حال کے پیش نظر قادیان میں ایک جدید محلہ کے افتتاح کی تجویز کی گئی ہے۔ تاکہ دوستوں کی خواہش پوری کی جاسکے۔ اور آبادی کی ترقی برکت کا موجب ہو۔

یہ جدید محلہ جس کا نقشہ اس وقت زیر تجویز ہے۔ محلہ دارالسعۃ کے بالمقابل جانب جنوب واقع ہے۔ اور اس کا فاصلہ ریلوے سٹیشن سے پانچ منٹ سے زیادہ نہیں۔ اس محلہ میں غالباً ستر اسی کھال کے قریب قطعات قابل فروخت کل کیسے قیمتیں زیر تجویز ہیں۔ جن کا انشاء اللہ عنقریب اعلان کر دیا جائے گا مگر ہر حال جو قیمت بھی مقرر کی جائے گی۔ وہ نقد وصول کی جائے گی۔ جو دوست اس جدید محلہ میں زمین خریدنا چاہیں وہ اپنے اسما اور پتوں اور رقبہ خریدنے سے خاک ر کو جلد تر مطلع فرمائیں مگر یہ خیال رہے کہ جب تک کسی صاحب کی طرف سے پوری قیمت وصول نہ ہو جائے گی ان کے لئے کوئی قطعہ ریزرو نہیں کیا جائے گا۔ یہ اطلاع صرف دوستوں کی خواہش کا اندازہ کرنے کے لئے حاصل کی جا رہی ہے۔ والسلام

خاکسار۔ مرزا بشیر احمد قادیان

سرسر ہو تو ابیسا

صرف کارخانہ ہی یہ نہیں کہتا۔ کہ یہ سرمہ ضعف بصر لکڑے۔ جلن۔ پھولا۔ جالار۔ خارش چشم پانی بہنا۔ دھند۔ غبار۔ پڑبال۔ ناخونہ۔ گونا گونی۔ شبکوری درتوں۔ ابتدائی موتیا بند وغیرہ غرض کہ جملہ امراض چشم کے لئے اکسیر ہے۔ بلکہ وہ ہستیاں جو اپنی رائے کا اظہار پورے اطمینان اور غور و خوض کے بعد کرتی ہیں۔ وہ بھی اس سرمہ کی غیر معمولی مداح ہیں۔ سپر ہے ع۔ "مشک آں است کہ خود ہو و نہ کہ عطار باریہ"

ناظر صاحب بیت المال کی تصدیق

جناب مولوی فخر علی خان صاحب بیت المال اپنے ایک تازہ گرامی نامہ میں ارشاد فرماتے ہیں کہ "مجھے کچھ عرصہ سے آنکھوں میں خارش کی شکایت تھی۔ جس کے لئے مختلف علاج کئے گئے۔ اور بالآخر سے مشورہ کیا گیا کہ یہ سودنا بت ہوا۔ آخر مولوی کے استعمال سے بفضل توفیق میری وہ تکلیف جال رہی اور اب میں اس سرمہ کو باقاعدہ استعمال کرنے میں رست پاتا ہوں۔"

حضرت میرا بشیر احمد رضا کی رائے مبارک

صاحب موصوف تحریر فرماتے ہیں۔ "میں اس بات کے اظہار میں خوشی محسوس کرتا ہوں کہ میں نے آپ کا موتی سرمہ استعمال کر کے اسے بہت مفید پایا۔ گزشتہ دنوں مجھے یہ تکلیف ہو گئی تھی۔ کہ زیادہ مطالعہ یا تصنیف سے آنکھوں میں درد ہونے لگا تھا۔ اور داغ میں بوجھ رہنے کے علاوہ آنکھوں میں سرخی بھی رہتی تھی۔ ان ایام میں میں جب آپ کا موتی سرمہ استعمال کیا تو یہ تھیں اور پناہ ہوا۔"

قیمت فی تولہ دد روپے ۱۰ آٹھ آنے محمولہ آٹھ علاوہ ملنے کا پتہ۔ بنیچر نور ابنہ سن نور بلڈنگ قادیان (پنجاب)

ہستون اور ممالک شیر کی خبریں!

یہاں جرمن جہازوں کا ایک اہم کارخانہ ہے ہوائی وزارت نے اعلان کیا ہے کہ حملہ کے وقت موسم بالکل صاف تھا۔ اینٹ ورپ پر امریکن اڑن قتلوں کا یہ پہلا حملہ تھا۔ ہمارے چار ہمار اور ایک شکاری جہاز لاپتہ ہیں۔

نئی دہلی ۶ اپریل۔ گذشتہ اتوار کو امریکن جہازوں نے رنگون کے جنوب میں دشمن کے ایک تیل صاف کرنے والے کارخانے پر حملہ کیا۔ اور اس پر اسٹن سے زیادہ دہائی بم گرائے۔ ہر مائیں تیل کی سپلائی کے لئے یہ کارخانہ بہت اہمیت رکھتا ہے۔ تمام بم نشانہ پر لگے۔ اور ان سے آگ کی ایسی لپٹیں بلند ہوئیں۔ جو پچاس میل سے صاف طور پر دکھائی دیتی تھیں۔ میمو پر بھی حملہ کیا گیا۔ کہا جاتا ہے کہ ہمارے بم دیل کے ڈپوں اور دیل کی پٹریوں پر پھٹنے ہوئے دیکھے گئے۔

ماسکو ۶ اپریل۔ تازہ خبروں سے معلوم ہوتا ہے کہ کاکیش میں دو دن کی لڑائی کے بعد روسیوں نے کو بان کے علاقہ میں کئی نئی جگہوں پر قبضہ کر لیا ہے۔ دشمن نے کئی حملے کئے۔ مگر سب کو روک کر اسے بحاری نقصان پہنچا گیا۔ نو دور سسک سے ۱۲ میل کے فاصلہ پر میکائف کے ریلوے سٹیشن پر روسی قبضہ ہو چکا ہے۔ خارکوف کے محاذ پر سولسک سے ۵۰ میل کے فاصلہ پر گھسان کی جنگ ہو رہی ہے۔ جرمن ٹینک اور دستے روسی مورچہ پر براہِ حملہ کر رہے ہیں۔ مگر روسیوں نے جرمنوں کے تمام حملوں کو روک دیا ہے۔ ایک جرمن کپتی کا بھی صفایا کر دیا۔

بھنبی ۶ اپریل۔ مولن ابدال کلام آزاد کی بیگم صاحبہ کی حالت تشویش ناک ہے۔

لندن ۶ اپریل۔ جمہوریہ سیرالیون کے صدر فرانسس۔ فرانس۔ امریکا اور برطانیہ کے بڑے بڑے فوجی افسروں کی میٹنگ ہوئی۔ جس میں لڑائی کے حالات پر غور کیا گیا۔

لندن ۶ اپریل۔ فرانسیسی نیشنل کمیٹی نے اعلان کیا ہے کہ جنرل آئسن ہور نے جنرل ڈیکال سے درخواست کی ہے کہ وہ ابھی شمالی افریقہ میں نیشنل کمیٹی نے اعلان کیا ہے کہ جنرل ڈیکال انہیں جائیں گے۔ مگر کمیٹی کو اس التوا پر افسوس بہت ہے۔ یہ درخواست فوجی وجوہ کی بناء پر کی گئی ہے۔

لندن ۶ اپریل۔ الجیریا ریڈیو نے اعلان کیا ہے کہ شمالی ٹیونسیا میں پہلی برطانی فوج نے عراق کے مشرق میں ایک بستی پر قبضہ کر لیا ہے۔ دشمن نے یہاں زیادہ مقابلہ نہیں کیا۔ اب ہماری فوجیں بیزرٹا سے چالیس میل سے بھی کم فاصلہ پر پہنچ گئی ہیں۔ ہمارے سپاہیوں نے دشمن کے گولہ بارود اور کھانے پینے کے بہت سے ذخیروں پر قبضہ کر لیا ہے۔ جن کو دشمن بھاگتے ہوئے پیچھے چھوڑ گیا تھا۔ معجز الباب کے علاقہ میں ہمارے گشتی دستے نے بارہ سرگرمی دکھارہے اور جرمن پیدل دستوں پر دھواں دھار گولے اور بم برسا رہے ہیں۔ امریکن فوج کے جو دستے الغدار میں بڑھ رہے ہیں۔ وہ دشمن پر بہت زیادہ دباؤ ڈال رہے ہیں۔ انہوں نے دشمن کے بہت سے سپاہیوں کو گرفتار کر لیا ہے۔ انھوں نے فوج کے محاذ سے کوئی تازہ خبر نہیں لی۔

لندن ۶ اپریل۔ ہمارے ہوائی جہازوں نے مالٹا کے اڈوں سے اڑ کر سلی میں دشمن کے ٹھکانوں پر بمباری کی۔ جرمن تار بیٹوں کشتیوں کے ایک اڈہ پر بھی حملہ کیا گیا۔

لندن ۶ اپریل۔ کل شمالی افریقہ کے ہوائی اڈوں سے اڑ کر پہلی دفعہ ہمارے ہوائی جہازوں نے خاص اٹلی پر حملہ کیا۔ اعلان میں بتایا گیا ہے کہ سو مارکی رات کو ایک سو امریکن اڑن قتلوں نے ناپلز پر حملہ کیا۔ اور پندرہ منٹ تک بم برساتے رہے۔ ناپلز کے ہوائی اڈے اور بندرگاہ کی خاص طور پر خبر لی گئی۔ اس حملہ میں دشمن کے چودہ جہازوں پر نشانے لگے۔ دشمن کے ہوائی اڈے میں ۹۷ جہاز کھڑے تھے۔ جن میں سے ۲۷ کو یقینی طور پر نقصان پہنچا۔ حملہ کے بعد تمام امریکی جہاز سلامتی کے ساتھ واپس لوٹ آئے۔

لندن ۶ اپریل۔ بحیرہ روم میں دشمن کے رسلے جانے والے دو چھوٹے چھوٹے جہاز ڈوب دیئے گئے ہیں۔

لندن ۶ اپریل۔ کل امریکی جہازوں نے فرانس اور بلجیم پر حملہ کیا۔ بریٹش کی خاص طور پر خبر لی گئی۔ دشمن کے ہوائی جہاز جو مقابلہ کے لئے آئے۔ ان میں سے دو کو گرا لیا گیا۔ اور اینٹ ورپ کو بھی خاص طور پر نشانہ بنایا گیا۔

نتیجہ سالانہ امتحان تعلیم الاسلام ہائی سکول قادیان

سکول ہذا کے پاس طلباء کے رول نمبر درج ذیل ہیں۔ موسم بہار کی تعطیلات کے بعد کول ہذا ۱۳ اپریل ۱۹۳۳ء کو ۸ بجے پچھلے کھلے سکول کھلنے پر بعض طلباء کا بعض معنائیں میں دوبارہ امتحان ہوگا۔ جن کے نام آخر میں درج ہیں۔
(خاکسار عبدالقادر ہیڈ ماسٹر)

۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸	۲۸۹	۲۹۰	۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰	۳۱۱	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	۳۲۰	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸	۳۲۹	۳۳۰	۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴	۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰	۳۵۱	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	۳۶۰	۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰	۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰	۳۹۱	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	۴۰۰	۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	۴۰۴	۴۰۵	۴۰۶	۴۰۷	۴۰۸	۴۰۹	۴۱۰	۴۱۱	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴	۴۱۵	۴۱۶	۴۱۷	۴۱۸	۴۱۹	۴۲۰	۴۲۱	۴۲۲	۴۲۳	۴۲۴	۴۲۵	۴۲۶	۴۲۷	۴۲۸	۴۲۹	۴۳۰	۴۳۱	۴۳۲	۴۳۳	۴۳۴	۴۳۵	۴۳۶	۴۳۷	۴۳۸	۴۳۹	۴۴۰	۴۴۱	۴۴۲	۴۴۳	۴۴۴	۴۴۵	۴۴۶	۴۴۷	۴۴۸	۴۴۹	۴۵۰	۴۵۱	۴۵۲	۴۵۳	۴۵۴	۴۵۵	۴۵۶	۴۵۷	۴۵۸	۴۵۹	۴۶۰	۴۶۱	۴۶۲	۴۶۳	۴۶۴	۴۶۵	۴۶۶	۴۶۷	۴۶۸	۴۶۹	۴۷۰	۴۷۱	۴۷۲	۴۷۳	۴۷۴	۴۷۵	۴۷۶	۴۷۷	۴۷۸	۴۷۹	۴۸۰	۴۸۱	۴۸۲	۴۸۳	۴۸۴	۴۸۵	۴۸۶	۴۸۷	۴۸۸	۴۸۹	۴۹۰	۴۹۱	۴۹۲	۴۹۳	۴۹۴	۴۹۵	۴۹۶	۴۹۷	۴۹۸	۴۹۹	۵۰۰	۵۰۱	۵۰۲	۵۰۳	۵۰۴	۵۰۵	۵۰۶	۵۰۷	۵۰۸	۵۰۹	۵۱۰	۵۱۱	۵۱۲	۵۱۳	۵۱۴	۵۱۵	۵۱۶	۵۱۷	۵۱۸	۵۱۹	۵۲۰	۵۲۱	۵۲۲	۵۲۳	۵۲۴	۵۲۵	۵۲۶	۵۲۷	۵۲۸	۵۲۹	۵۳۰	۵۳۱	۵۳۲	۵۳۳	۵۳۴	۵۳۵	۵۳۶	۵۳۷	۵۳۸	۵۳۹	۵۴۰	۵۴۱	۵۴۲	۵۴۳	۵۴۴	۵۴۵	۵۴۶	۵۴۷	۵۴۸	۵۴۹	۵۵۰	۵۵۱	۵۵۲	۵۵۳	۵۵۴	۵۵۵	۵۵۶	۵۵۷	۵۵۸	۵۵۹	۵۶۰	۵۶۱	۵۶۲	۵۶۳	۵۶۴	۵۶۵	۵۶۶	۵۶۷	۵۶۸	۵۶۹	۵۷۰	۵۷۱	۵۷۲	۵۷۳	۵۷۴	۵۷۵	۵۷۶	۵۷۷	۵۷۸	۵۷۹	۵۸۰	۵۸۱	۵۸۲	۵۸۳	۵۸۴	۵۸۵	۵۸۶	۵۸۷	۵۸۸	۵۸۹	۵۹۰	۵۹۱	۵۹۲	۵۹۳	۵۹۴	۵۹۵	۵۹۶	۵۹۷	۵۹۸	۵۹۹	۶۰۰	۶۰۱	۶۰۲	۶۰۳	۶۰۴	۶۰۵	۶۰۶	۶۰۷	۶۰۸	۶۰۹	۶۱۰	۶۱۱	۶۱۲	۶۱۳	۶۱۴	۶۱۵	۶۱۶	۶۱۷	۶۱۸	۶۱۹	۶۲۰	۶۲۱	۶۲۲	۶۲۳	۶۲۴	۶۲۵	۶۲۶	۶۲۷	۶۲۸	۶۲۹	۶۳۰	۶۳۱	۶۳۲	۶۳۳	۶۳۴	۶۳۵	۶۳۶	۶۳۷	۶۳۸	۶۳۹	۶۴۰	۶۴۱	۶۴۲	۶۴۳	۶۴۴	۶۴۵	۶۴۶	۶۴۷	۶۴۸	۶۴۹	۶۵۰	۶۵۱	۶۵۲	۶۵۳	۶۵۴	۶۵۵	۶۵۶	۶۵۷	۶۵۸	۶۵۹	۶۶۰	۶۶۱	۶۶۲	۶۶۳	۶۶۴	۶۶۵	۶۶۶	۶۶۷	۶۶۸	۶۶۹	۶۷۰	۶۷۱	۶۷۲	۶۷۳	۶۷۴	۶۷۵	۶۷۶	۶۷۷	۶۷۸	۶۷۹	۶۸۰	۶۸۱	۶۸۲	۶۸۳	۶۸۴	۶۸۵	۶۸۶	۶۸۷	۶۸۸	۶۸۹	۶۹۰	۶۹۱	۶۹۲	۶۹۳	۶۹۴	۶۹۵	۶۹۶	۶۹۷	۶۹۸	۶۹۹	۷۰۰
										<p>۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۲ - ۱۱۳ - ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴ - ۱۲۵ - ۱۲۶ - ۱۲۷ - ۱۲۸ - ۱۲۹ - ۱۳۰ - ۱۳۱ - ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۱۳۶ - ۱۳۷ - ۱۳۸ - ۱۳۹ - ۱۴۰ - ۱۴۱ - ۱۴۲ - ۱۴۳ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۱۴۶ - ۱۴۷ - ۱۴۸ - ۱۴۹ - ۱۵۰ - ۱۵۱ - ۱۵۲ - ۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۵۵ - ۱۵۶ - ۱۵۷ - ۱۵۸ - ۱۵۹ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۲ - ۱۶۳ - ۱۶۴ - ۱۶۵ - ۱۶۶ - ۱۶۷ - ۱۶۸ - ۱۶۹ - ۱۷۰ - ۱۷۱ - ۱۷۲ - ۱۷۳ - ۱۷۴ - ۱۷۵ - ۱۷۶ - ۱۷۷ - ۱۷۸ - ۱۷۹ - ۱۸۰ - ۱۸۱ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۱۸۴ - ۱۸۵ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴ - ۱۹۵ - ۱۹۶ - ۱۹۷ - ۱۹۸ - ۱۹۹ - ۲۰۰ - ۲۰۱ - ۲۰۲ - ۲۰۳ - ۲۰۴ - ۲۰۵ - ۲۰۶ - ۲۰۷ - ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ - ۲۱۲ - ۲۱۳ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۷ - ۲۱۸ - ۲۱۹ - ۲۲۰ - ۲۲۱ - ۲۲۲ - ۲۲۳ - ۲۲۴ - ۲۲۵ - ۲۲۶ - ۲۲۷ - ۲۲۸ - ۲۲۹ - ۲۳۰ - ۲۳۱ - ۲۳۲ - ۲۳۳ - ۲۳۴ - ۲۳۵ - ۲۳۶ - ۲۳۷ - ۲۳۸ - ۲۳۹ - ۲۴۰ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۳ - ۲۴۴ - ۲۴۵ - ۲۴۶ - ۲۴۷ - ۲۴۸ - ۲۴۹ - ۲۵۰ - ۲۵۱ - ۲۵۲ - ۲۵۳ - ۲۵۴ - ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۸ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۲ - ۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۷۹ - ۲۸۰ - ۲۸۱ - ۲۸۲ - ۲۸۳ - ۲۸۴ - ۲۸۵ - ۲۸۶ - ۲۸۷ - ۲۸۸ - ۲۸۹ - ۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۵ - ۲۹۶ - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۰ - ۳۰۱ - ۳۰۲ - ۳۰۳ - ۳۰۴ - ۳۰۵ - ۳۰۶ - ۳۰۷ - ۳۰۸ - ۳۰۹ - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۱۳ - ۳۱۴ - ۳۱۵ - ۳۱۶ - ۳۱۷ - ۳۱۸ - ۳۱۹ - ۳۲۰ - ۳۲۱ - ۳۲۲ - ۳۲۳ - ۳۲۴ - ۳۲۵ - ۳۲۶ - ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۳۰ - ۳۳۱ - ۳۳۲ - ۳۳۳ - ۳۳۴ - ۳۳۵ - ۳۳۶ - ۳۳۷ - ۳۳۸ - ۳۳۹ - ۳۴۰ - ۳۴۱ - ۳۴۲ - ۳۴۳ - ۳۴۴ - ۳۴۵ - ۳۴۶ - ۳۴۷ - ۳۴۸ - ۳۴۹ - ۳۵۰ - ۳۵۱ - ۳۵۲ - ۳۵۳ - ۳۵۴ - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۵۷ - ۳۵۸ - ۳۵۹ - ۳۶۰ - ۳۶۱ - ۳۶۲ - ۳۶۳ - ۳۶۴ - ۳۶۵ - ۳۶۶ - ۳۶۷ - ۳۶۸ - ۳۶۹ - ۳۷۰ - ۳۷۱ - ۳۷۲ - ۳۷۳ - ۳۷۴ - ۳۷۵ - ۳۷۶ - ۳۷۷ - ۳۷۸ - ۳۷۹ - ۳۸۰ - ۳۸۱ - ۳۸۲ - ۳۸۳ - ۳۸۴ - ۳۸۵ - ۳۸۶ - ۳۸۷ - ۳۸۸ - ۳۸۹ - ۳۹۰ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۳۹۳ - ۳۹۴ - ۳۹۵ - ۳۹۶ - ۳۹۷ - ۳۹۸ - ۳۹۹ - ۴۰۰ - ۴۰۱ - ۴۰۲ - ۴۰۳ - ۴۰۴ - ۴۰۵ - ۴۰۶ - ۴۰۷ - ۴۰۸ - ۴۰۹ - ۴۱۰ - ۴۱۱ - ۴۱۲ - ۴۱۳ - ۴۱۴ - ۴۱۵ - ۴۱۶ - ۴۱۷ - ۴۱۸ - ۴۱۹ - ۴۲۰ - ۴۲۱ - ۴۲۲ - ۴۲۳ - ۴۲۴ - ۴۲۵ - ۴۲۶ - ۴۲۷ - ۴۲۸ - ۴۲۹ - ۴۳۰ - ۴۳۱ - ۴۳۲ - ۴۳۳ - ۴۳۴ - ۴۳۵ - ۴۳۶ - ۴۳۷ - ۴۳۸ - ۴۳۹ - ۴۴۰ - ۴۴۱ - ۴۴۲ - ۴۴۳ - ۴۴۴ - ۴۴۵ - ۴۴۶ - ۴۴۷ - ۴۴۸ - ۴۴۹ - ۴۵۰ - ۴۵۱ - ۴۵۲ - ۴۵۳ - ۴۵۴ - ۴۵۵ - ۴۵۶ - ۴۵۷ - ۴۵۸ - ۴۵۹ - ۴۶۰ - ۴۶۱ - ۴۶۲ - ۴۶۳ - ۴۶۴ - ۴۶۵ - ۴۶۶ - ۴۶۷ - ۴۶۸ - ۴۶۹ - ۴۷۰ - ۴۷۱ - ۴۷۲ - ۴۷۳ - ۴۷۴ - ۴۷۵ - ۴۷۶ - ۴۷۷ - ۴۷۸ - ۴۷۹ - ۴۸۰ - ۴۸۱ - ۴۸۲ - ۴۸۳ - ۴۸۴ - ۴۸۵ - ۴۸۶ - ۴۸۷ - ۴۸۸ - ۴۸۹ - ۴۹۰ - ۴۹۱ - ۴۹۲ - ۴۹۳ - ۴۹۴ - ۴۹۵ - ۴۹۶ - ۴۹۷ - ۴۹۸ - ۴۹۹ - ۵۰۰ - ۵۰۱ - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۴ - ۵۰۵ - ۵۰۶ - ۵۰۷ - ۵۰۸ - ۵۰۹ - ۵۱۰ - ۵۱۱ - ۵۱۲ - ۵۱۳ - ۵۱۴ - ۵۱۵ - ۵۱۶ - ۵۱۷ - ۵۱۸ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۴ - ۵۲۵ - ۵۲۶ - ۵۲۷ - ۵۲۸ - ۵۲۹ - ۵۳۰ - ۵۳۱ - ۵۳۲ - ۵۳۳ - ۵۳۴ - ۵۳۵ - ۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۳۸ - ۵۳۹ - ۵۴۰ - ۵۴۱ - ۵۴۲ - ۵۴۳ - ۵۴۴ - ۵۴۵ - ۵۴۶ - ۵۴۷ - ۵۴۸ - ۵۴۹ - ۵۵۰ - ۵۵۱ - ۵۵۲ - ۵۵۳ - ۵۵۴ - ۵۵۵ - ۵۵۶ - ۵۵۷ - ۵۵۸ - ۵۵۹ - ۵۶۰ - ۵۶۱ - ۵۶۲ - ۵۶۳ - ۵۶۴ - ۵۶۵ - ۵۶۶ - ۵۶۷ - ۵۶۸ - ۵۶۹ - ۵۷۰ - ۵۷۱ - ۵۷۲ - ۵۷۳ - ۵۷۴ - ۵۷۵ - ۵۷۶ - ۵۷۷ - ۵۷۸ - ۵۷۹ - ۵۸۰ - ۵۸۱ - ۵۸۲ - ۵۸۳ - ۵۸۴ - ۵۸۵ - ۵۸۶ - ۵۸۷ - ۵۸۸ - ۵۸۹ - ۵۹۰ - ۵۹۱ - ۵۹۲ - ۵۹۳ - ۵۹۴ - ۵۹۵ - ۵۹۶ - ۵۹۷ - ۵۹۸ - ۵۹۹ - ۶۰۰ - ۶۰۱ - ۶۰۲ - ۶۰۳ - ۶۰۴ - ۶۰۵ - ۶۰۶ - ۶۰۷ - ۶۰۸ - ۶۰۹ - ۶۱۰ - ۶۱۱ - ۶۱۲ - ۶۱۳ - ۶۱۴ - ۶۱۵ - ۶۱۶ - ۶۱۷ - ۶۱۸ - ۶۱۹ - ۶۲۰ - ۶۲۱ - ۶۲۲ - ۶۲۳ - ۶۲۴ - ۶۲۵ - ۶۲۶ - ۶۲۷ - ۶۲۸ - ۶۲۹ - ۶۳۰ - ۶۳۱ - ۶۳۲ - ۶۳۳ - ۶۳۴ - ۶۳۵ - ۶۳۶ - ۶۳۷ - ۶۳۸ - ۶۳۹ - ۶۴۰ - ۶۴۱ - ۶۴۲ - ۶۴۳ - ۶۴۴ - ۶۴۵ - ۶۴۶ - ۶۴۷ - ۶۴۸ - ۶۴۹ - ۶۵۰ - ۶۵۱ - ۶۵۲ - ۶۵۳ - ۶۵۴ - ۶۵۵ - ۶۵۶ - ۶۵۷ - ۶۵۸ - ۶۵۹ - ۶۶۰ - ۶۶۱ - ۶۶۲ - ۶۶۳ - ۶۶۴ - ۶۶۵ - ۶۶۶ - ۶۶۷ - ۶۶۸ - ۶۶۹ - ۶۷۰ - ۶۷۱ - ۶۷۲ - ۶۷۳ - ۶۷۴ - ۶۷۵ - ۶۷۶ - ۶۷۷ - ۶۷۸ - ۶۷۹ - ۶۸۰ - ۶۸۱ - ۶۸۲ - ۶۸۳ - ۶۸۴ - ۶۸۵ - ۶۸۶ - ۶۸۷ - ۶۸۸ - ۶۸۹ - ۶۹۰ - ۶۹۱ - ۶۹۲ - ۶۹۳ - ۶۹۴ - ۶۹۵ - ۶۹۶ - ۶۹۷ - ۶۹۸ - ۶۹۹ - ۷۰۰</p>																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														

۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۲ - ۱۱۳ - ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲

دوبارہ امتحان دینے والے طلباء کے رول نمبر مضمون کے حسب ذیل ہیں

۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----